

I 1968 fremsatte socialistisk folkeparti for første gang forslag om efterløn. En række af de hovedprincipper, som er indeholdt i dette forslag, genfinder man i regeringens lovforslag.

I en revideret udgave fremsatte socialistisk folkeparti sit efterlønsforslag i 1975 og 1977.

Det kan derfor næppe komme bag på nogen, at socialistisk folkeparti generelt støtter tanken om en efterlønsordning. Socialistisk folkepartis forslag har af naturlige grunde været udarbejdet som beslutningsforslag, hvilket indebærer, at forslagsstillerne har været åbne for forskellige varianter af et endeligt lovforslag.

I så henseende er nærværende regeringsforslag en variant af tidligere SF-forslag, selv om det på nogle områder bryder med nogle af socialistisk folkepartis principper. Ud fra en realistisk betragtning har socialistisk folkeparti valgt at gå ind i en positiv debat om regeringsforslaget, selv om socialistisk folkeparti finder, at denne variant både er mangelfuld og indsnævret i forhold til socialistisk folkepartis ønsker.

Socialistisk folkeparti finder specielt, at lovforslaget er indsnævret, fordi det kun omfatter de arbejdsløshedskasseforsikrede og ikke hele befolkningen, og frygter, at lovforslagets gennemførelse vil give adskillige komplikationer i forhold til de eksisterende pensionsordninger. Skulle dette imidlertid betyde, at de eksisterende pensionsordninger vil blive justeret i opadgående retning, vil man ikke møde modstand fra socialistisk folkeparti herimod. Men netop fordi socialistisk folkeparti forudsiger, at en sådan justering vil blive uundgåelig, må socialistisk folkeparti fastholde det synspunkt, at loven lige så godt fra starten kunne have været udformet på en sådan måde, at hele befolkningen var dækket ind af en efterlønsordning. Selve nedslidningsargumentationen, som ligger til grund for efterlønnen, kan jo næppe siges kun at være relevant i en arbejdsløshedskassesammenhæng, selv om det skal indrømmes, at man traditionelt finder de mest udsatte grupper inden for de arbejdsløshedskasseforsikredes område.

Disse forhold indebærer, at socialistisk folkeparti selvsagt heller ikke finder, at finansieringsformen er god.

Det forhold, at de nedslidte – og de endnu ikke nedslidte – skal bidrage direkte til deres

egen revalidering, finder socialistisk folkeparti er at vende tingene på hovedet. Nedslidningen af arbejdskraften er dels et forhold, der i allerhøjeste grad har relation til samfundet, dels har det en relation til dem, der ejer produktionsapparatet.

Når man derfor i regeringsforslaget har valgt ikke at lade efterlønnen finansiere af det offentlige, burde det indlysende alternativ have været, at det var arbejdsgiverne – og kun arbejdsgiverne – der havde finansieret ordningen.

Det er ud fra disse betragtninger, mindretallet har stillet sit ændringsforslag om fuld arbejdsgiverfinansiering.

Endvidere finder socialistisk folkeparti det urimeligt, at der i regeringsforslaget opereres med en aftrapningsordning. Alderen fra 60 til 66 år er for de fleste en særdeles aktiv periode, hvor man får mulighed for kreativ virksomhed, hobby, rejser m. v. Aftrapningsordningen betyder, at aktiviteterne skrues ned på så lavt et blus, at det tangerer de ringe livsudfoldelsesmuligheder, som man i dag byder folkepensionisterne.

Der findes en del i 60 års alderen, som ikke har behov for at gå helt ud af arbejdslivet. Det ville derfor have klædt lovforslaget, om man havde taget højde for en deltidsefterlønsordning. Socialistisk folkeparti nægter at tro på, at der ikke har været mulighed for, rent teknisk, at udforme en sådan løsning, og sammenholdt med bestemmelsen om, at efterlønsordningen kun er et engangstilbud, må man karakterisere disse bestemmelser som urimeligt hårde – eller snarere som aldeles fantasiløse.

Også her har mindretallet stillet ændringsforslag, der indebærer, at man dels kan vælge mellem hel og halv efterløn, dels kan træde ud og ind af efterlønsordningen. Det er jo ikke utænkeligt, at nogle efter et par år på efterløn var blevet så meget restitueret, at de fik lyst til at blive erhvervsaktive igen i et års tid, og selv om regeringens aftrapningsmodel blev vedtaget, ville det fortsat være muligt at administrere denne ordning. Her synes det mere at være et spørgsmål om manglende vilje end om manglende evne fra regeringens side.

Endelig skal mindretallet understrege, at socialistisk folkeparti altid har lagt vægt på, at efterlønsordningen bliver valgfri. Mindretallet erkender, at det kan være overordentlig